

Cures en Infermeria a l'Adult I

Codi: 101794

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Antonia Arreciado Marañón

Correu electrònic: Antonia.Arreciado@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Miguel Jiménez Pera

Daniel Gomez Garcia

Rosa García Sierra

Antonia Arreciado Marañón

David Téllez Velasco

Prerequisits

Aquesta assignatura no contempla prerequisits.

Objectius

Es tracta d'una assignatura emmarcada dins de la matèria de la Infermeria Clínica i s'imparteix en el primer semestre de segon curs.

OBJECTIU GENERAL:

Proporcionar a l'estudiant els coneixements, habilitats, actituds i valors necessaris per ajudar a les persones adultes que viuen un procés de salut i necessiten ajuda experta i competent en les besants preventiva, curativa i rehabilitadora del procés d'hospitalització i fins aconseguir autonomia per tenir cura i prendre decisions sobre la seva salut.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

En finalitzar l'estudi de les diferents unitats temàtiques l'alumne haurà de ser capaç de:

- Relacionar els factors etiològics i els mecanismes fisiopatològics amb les manifestacions clíniques dels problemes de salut més prevalents en els adults, pel que fa: a) la seguretat en el procés d'hospitalització, b) en el procés quirúrgic, c) en alteracions ingesta-eliminació, i d) en alteracions de mobilitat.
- Relacionar les dades que es poden obtenir en la valoració -mitjançant l'observació, l'entrevista i l'exploració física- amb els problemes de salut de la persona atesa.
- Analitzar la informació obtinguda en la valoració de la persona atesa per identificar els diagnòstics infermers, els problemes interdependents i els d'autonomia.
- Definir objectius per les activitats planificades que permetin l'avaluació de la seva idoneïtat.
- Considerar l'optimització del sistema sanitari proporcionant cures de màxima qualitat.

Competències

- "Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional."
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resoluciva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i / o aportacions d'experts que les sustenten.
2. Argumentar amb evidències científiques la selecció de les cures infermeres més idònies per a una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
3. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
5. Dissenyar estratègies que considerin els aspectes culturals i que garanteixin el respecte de les opinions, les creences i els valors, així com el dret a la intimitat i el secret professional.
6. Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.
7. Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.
8. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.
9. Identificar estratègies orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
10. Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa.
11. Identificar les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.
12. Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.
13. Identificar, analitzar i prendre l'opció resoluciva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
14. Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.
15. Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.

16. Justificar les intervencions infermeres amb els processos fisiopatològics.
17. Planificar cures infermeres dirigides a persones, famílies o grups.
18. Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos.
19. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

1. INTRODUCCIÓ

- Terminologia bàsica
- Recollida d'informació per a la valoració infermera.

2. SEGURETAT DEL PACIENT EN EL PROCÉS D'HOSPITALITZACIÓ

- Conceptes bàsics: incident, accident, error, quasi error, efecte advers, negligència, complicació...
- Canvi de paradigma amb l'aliança mundial per la Seguretat dels Pacients OMS.
- Cultura de la seguretat.
- Factors que condicionen la seguretat del pacient hospitalitzat i quirúrgic.
- L'error com a font d'aprenentatge. Sistema de notificació i aprenentatge per la seguretat del pacient.
- Pràctiques segures.
- Higiene de mans.
- Prevenció de les caigudes.
- Nafres per pressió. Tipus. Valoració i actuacions per prevenir i cuidar les lesions de la pell.
- Prevenció i control de la infecció nosocomial.

3. CURES INFERMERES A PERSONES EN EL PROCÈS PERIOPERATORI.

- Etapes del procés quirúrgic.
- Valoració i cures infermeres en les diferents fases.
- Seguretat del pacient en el procés perioperatori.
- Prevenció i control de la infecció quirúrgica.
- Cirurgia segura

4. CURES INFERMERES A PERSONES AMB PROBLEMES GASTROINTESTINALS

- Semiologia bàsica de l'aparell digestiu. Valoració, tractament i cures infermeres.
- Alteracions gastrointestinals. Valoració del pacient, tractament i cures infermeres. Probes diagnòstiques, tècniques i procediments.
- Estomes digestius: Tipus, dispositius, cures i problemes més freqüents. Educació sanitària per l'autocura.

5. CURES INFERMERES A PERSONES AMB PROBLEMES CARDÍACS

- Semiologia bàsica cardíaca. Valoració, tractament i cures infermeres.
- Alteracions cardíques. Valoració del pacient, tractament i cures infermeres. Probes diagnòstiques, tècniques i procediments.
- Valoració del pacient, tractament i cures infermeres. Probes diagnòstiques, tècniques i procediments.

6. CURES INFERMERES A PERSONES AMB ICTUS

- Valoració del pacient, tractament i cures infermeres. Probes diagnòstiques, tècniques i procediments.

Metodologia

Metodologia Mixta.

Teoria.

Les sessions es fonamenten en els següents aspectes:

- a) Docència impartida pel professor amb exercicis de reflexió i pràctics a realitzar in situ.
- b) Exposicions per part dels estudiants d'aspectes vinculats al contingut treballat a classe i que requerirà, per part de l'alumnat, d'un treball autònom fora de classe.

Es considera indispensable la participació activa de l'estudiant en les activitats proposades.

Seminaris Especialitzats (SESP).

Aquests es du a terme en grups reduïts i mitjançant sessions tutoritzades per analitzar una situació problema. Amb aquest anàlisi l'estudiant adquireix habilitats per afrontar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

Primera sessió: dirigida pel professor/a responsable del grup per analitzar la situació problema. La finalitat d'aquest treball de grup és que, a partir del coneixement que es té, s'identifiqui tot el què es considera que s'ha d'aprendre i que estigui relacionat tant amb el problema plantejat com amb els resultats d'aprenentatge. El grup ha de confeccionar un llistat de preguntes que hagin sorgit en l'anàlisi de la situació amb l'objectiu d'elaborar un pla de treball en concordança amb les preguntes prioritzades i s'identifica possibles fonts d'informació. El professor/a recomanarà aquells temes que considera que han de ser d'estudi individual i pot suggerir fonts d'informació.

Segona sessió: el grup discuteix les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida. Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Aquesta posta en comú permet fer una avaluació crítica i correcció del coneixement previ, alhora que avaluar críticament els raonaments del problema. També, l'abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues.

D'aquesta sessió se'n derivarà un nou pla de treball per grups (4) que serà exposat en la tercera sessió. Aquest pla inclourà la distribució per grups del treball de: a) Principis i conceptes que es poden aplicar a situacions semblants. b) Priorització de les cures infermeres per la situació plantejada. c) Confecció de mapes conceptuals del problema plantejat. d) Síntesis de les evidències infermeres que hi ha sobre el tema en la literatura científica.

Tercera sessió: Els 4 grups conformats exposaran, amb ajut de material audiovisual, el treball relatiu a: a) Principis i conceptes que es poden aplicar a situacions semblants. b) Priorització de les cures infermeres per la situació plantejada. c) Confecció de mapes conceptuals del problema plantejat. d) Síntesis de les evidències infermeres que hi ha sobre el tema en la literatura científica. Aquestes presentacions seran lliurades al Campus Virtual per poder-les compartir amb els estudiants i ser evidència d'avaluació.

Pràctiques d' Habilitats Clíniques Avançades (PHCA).

Tenen la finalitat que l'estudiant adquireixi habilitats clíniques mitjançant la simulació de tècniques i procediments bàsics abans de la pràctica clínica infermera.

Es realitzen en grups reduïts, distribuïts segons el calendari acadèmic. Els grups seran determinats pel coordinador de l'assignatura i s' informarà als estudiants a través del Moodle de l'assignatura. En cas de dubtes, els estudiants hauran de contactar via email amb els seus professors assignats a les PHCA.

L'assistència a les PHCA és obligatòria. Donada les característiques d'aquesta tipologia docent, no es contempla la seva recuperació. L'estudiant que no les realitzi no podrà incorporar-se a les pràctiques dels centres assistencials sense que els responsables dels pràcticums valorin quins mecanismes s'han d'emprendre.

Tutories individualitzades.

Es podran concretar tutories específiques contactant prèviament per e-mail amb el professor/a.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES d'HABILITATS CLÍNiques AVANÇADES (PHCA)	10	0,4	6, 18
SEMINARIS ESPECIALITZATS (SESP)	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
TEORIA (TE)	28	1,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 18, 19
Tipus: Autònomes			
ESTUDI PERSONAL	93	3,72	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 19

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura contempla els següents apartats:

El 50% de la nota final serà l'obtinguda en l'avaluació escrita mitjançant proves objectives. Té com objectiu avaluar l'adquisició de coneixements de l'assignatura treballats a través de les diferents activitats formatives. Aquesta avaluació es portarà a terme mitjançant un examen que consisteix en: preguntes tipus tests amb 4 opcions de resposta. Els errors resten segons la següent fórmula: $x = \text{encerts} - (\text{errors}/n - 1)$, on n és el número d'opcions de resposta.

Es necessita una nota mínima de 5 punts sobre 10 per poder superar l' assignatura.

Un 20% de la nota final serà l'obtinguda a les exposicions realitzades sobre aspectes treballats a la sessió teòrica. Si l'estudiant no assisteix el dia de l'exposició, constarà un No Avaluable. S'avaluarà a través de la rúbrica elaborada a tal efecte i penjada a Moodle amb anterioritat.

El 30% de la nota final serà l'obtinguda als seminaris especialitzats. S'avaluaran les presentacions i exposicions grupals dels seminaris elaborades a partir de cada cas. Si l'estudiant no assisteix el dia de l'exposició, constarà un No Avaluable. L'avaluació es realitza a través de la rúbrica elaborada a tal efecte i penjada a Moodle a l'inici dels seminaris.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

La qualificació final de l'assignatura és el sumatori de les qualificacions de les activitats d'avaluació proposades. El requisit per fer aquest sumatori és haver obtingut una puntuació mínima de 5 punts sobre 10 en l'avaluació escrita mitjançant proves objectives. La no superació d' aquesta part implica la no superació de l'assignatura.

S'entendrà per No Avaluable aquell estudiant que no s'hagi presentat a les activitats d'avaluació proposades.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada podran presentar-se a una prova de recuperació. Per participar a la recuperació, l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura (article 112 ter. de la normativa d'avaluació de la UAB).

L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data al campus virtual.

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4,9 = Suspens

Del 5,0 al 6,9 = Aprovat

Del 7,0 al 8,9 = Notable

Del 9,0 al 10= Excel·lent

Quan l'estudiant no es presenti a alguna o a cap de les activitats d'avaluació planificades= No Avaluable

El tractament eventual de casos particulars es realitzarà a partir d'una comissió docent configurada a tal efecte on s'avaluarà la situació particular de l'estudiant i es prendran les decisions més adients.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació de tipus pràctic: debats, exposicions	20%	2	0,08	4, 6, 7, 8, 16, 18
Avaluació dels seminaris mitjançant casos pràctics i resolució de problemes	30%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Avaluació escrita mitjançant proves objectives: ítems de resposta múltiple / preguntes obertes	50%	2,5	0,1	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

SESSIONS TEÒRIQUES:

- Brunner & Suddarth. *Enfermería Medicoquirúrgica* 12a.edició revisada. Kuwer Pod. 2016
- Morillo Rodríguez J; Fernández Ayuso D, editors. *Enfermería Clínica*. Barcelona: Elsevier; 2016. 2 vols
- Smeltzer S; Bare B; Hinkle JL; Cheever KH; editors. ***Enfermería Medicoquirúrgica de Brunner L, Suddarth D***. Philadelphia: *Wolters Kluwer*, 2016.
- Beare PG; Myers JL, editors. *Enfermería Medicoquirúrgica*, 3a ed. Madrid: Harcour Brace.2002. 2 vols.
- Williams L; Hopper P. ***Enfermería Medicoquirúrgica***. Edició 3a edició. Mac Graw Hill Interamericana de España 2009.
- Lemone, P; Burke K. ***Enfermería Medicoquirúrgica. Pensamiento crítico en la asistencia del paciente***, 2 vols.. Edició 4a. Pearson Educación 2009. Disponible a: www.uab.cat/biblioteques
- Herdman TH, Kamitsuru S, editors. NANDA-I. ***Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación*** 2018-2020. Elsevier España S.L.:2019
- Butcher, Bulechek, GM; Dochterman, JM & Wagner. *Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)*, 7ªedició. Elsevier España S.L.:2018
- Moorhead, S.; Swanson, E; Johnson, M; Maas, M. *Clasificación de resultados (NOC)*, 6ª edició. Elsevier España S.L.:2018
- Carpenito-Moyet LI. ***Planes de cuidados y documentación clínica en enfermería: diagnósticos enfermeros y problemas de colaboración***. Edició 4ª. McGraw-Hill Interamericana. Madrid: 2005

RECURSOS INTERNET:

- <http://seguretatdelspacients.gencat.cat/es/>
- http://canalsalut.gencat.cat/ca/home_professionals/recursos/guies_de_practica_clinica/directori/
- <https://www.fisterra.com/guias-clinicas/especialidad/>

PHCA

PROCEDIMENTS GENERALS:

Alcudia, C., Alonso, I., Álvarez, J., Álvarez, S., Aparcero, C., Aponte, I., & Arroyo, A. (2012). Manual de procedimientos generales de enfermería. Manual de procedimientos generales de enfermería hospital

Universitario Virgen del Rocío. disponible en

<http://www.sspa.juntadeandalucia.es/agenciadecalidadsanitaria/observatorioseguridadpaciente/gestor/sites/Porta>

Ballesta López, F., Blanes Compañ, F., Castells Molina, M., Domingo Pozo, M., Fernández Molina, M., & Gómez Robles, F. (2007). Guía de Actuación de Enfermería: manual de procedimientos generales.

Valencia: Generalitat Valenciana. Conselleria de Sanitat. disponible en

<http://marinabaixa.san.gva.es/documents/5423457/5493718/GUIA+DE+ACTUACION+DE+ENFERMERIA+MANI>

ICS (2019). Procediments d'infermeria a l'atenció primària. Disponible en

<http://ics.gencat.cat/ca/assistencia/ures-infermeres/atencio-primaria/procediments-dinfermeria-a-latencio-primar>

ICS (2020). 3clics: Atenció primària basada en l'evidència. disponible en <https://www.ics.gencat.cat/3clics>

PUNCIÓ VENOSA. CATÈTERS PERIFÈRICS:

<https://enfermeriapractica.com/procedimientos/canalizacion-de-via-venosa-periferica>

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/extraccio_sang/Procediment_e

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/extraccio_sang/Annex1_Elecci

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/extraccio_sang/Annex2_Extra

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/adm_medicaments/AM_viapar

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/adm_medicaments/AM_viaend

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/adm_medicaments/AM_viaEV

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/adm_medicaments/AM_viaend

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/adm_medicaments/AM_prepar

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/adm_medicaments/AM_prepar

SONDATGE VESICAL:

<http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/sondatge-vesical/Procediment>

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/sondatge-vesical/Annex1_Con

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/sondatge-vesical/Annex2_tecn

http://ics.gencat.cat/web/.content/documents/assistencia/procediments-infermeria/sondatge-vesical/Annex3_tecn